

**Силабус навчальної дисципліни
ОРГАНІЗАЦІЯ І ПРОВЕДЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ
РОБІТ НА ОБ'ЄКТАХ БУДІВНИЦТВА**

підготовки

магістрів

(назва освітнього ступеня)

спеціальності

263 «Цивільна безпека»

(назва спеціальності)

освітньо-наукової програми

«Охорона праці»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Варіативна
Мова навчання	Українська
Факультет/Інститут	Цивільної інженерії та екології
Кафедра	Безпеки життєдіяльності
Контакти кафедри	Кафедра каб. В13076 (тринадцятий поверх висотного корпусу) Email: life.safety@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Пилипенко Олександр Володимирович, к.т.н., доцент
Контакти викладачів	Email: pylypenko.oleksandr@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/CT/K5/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/kaf.BZHD_Grafik-konsultatsij-vykladachiv_.pdf

Анотація навчальної дисципліни

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти отримують знання з організації управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами, силами та засобами проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах радіаційно-небезпечних та хімічно-небезпечних об'єктів; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при руйнуванні будівель та споруд; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при затопленні територій; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при дорожньо-транспортних пригодах на автодорогах; проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на водному і авіаційному транспорті тощо.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3,0	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	22		22
лабораторні роботи	–		–
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	15		15
підготовка до контрольних заходів	15		15
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	–		–
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30		30
підготовка до екзамену	-		-
Форма підсумкового контролю			Залік

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми забезпечення хімічної, радіаційної, техногенної та пожежної безпеки при проведенні аварійно-рятувальних робіт в умовах ліквідації надзвичайних ситуацій, екстремальних умовах, в умовах бойових дій та обстрілів. Навчитися приймати самостійні продуктивні рішення у сфері використання спеціальної аварійно-рятувальної техніки, спеціальних засобів, інструменту та технічних засобів при проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт для забезпечення питань цивільної та техногенної безпеки.

Завдання вивчення дисципліни – є засвоєння теоретичних основ і здобуття практичних навичок щодо: вивчення європейських та світових стандартів в ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного походження; виявлення надзвичайних ситуацій, визначення їх обсягів та проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах виробничих, промислових, радіаційно-небезпечних та хімічно-небезпечних об'єктів; застосування рятувальних приладів та засобів пошуку людей.

Пререквізити дисципліни.

«Безпека життєдіяльності і основи екології», «Аварійно-рятувальна, інженерна та протипожежна техніка», «Пожежна профілактика», «Безпека праці при реконструкції будівель і споруд».

Постреквізити дисципліни.

«Науково-дослідна практика».

Компетентності (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2021):

Загальні компетентності: **ЗК 3.** Здатність приймати обґрунтовані рішення; **ЗК 4.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; **ЗК 5.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: **ПК 1.** Здатність приймати ефективні рішення, керувати роботою колективу під час професійної діяльності; **ПК 2.** Здатність до превентивного і оперативного (аварійного) планування, управління заходами безпеки професійної діяльності; **ПК 3.** Здатність до проведення техніко-економічного аналізу, оцінювання ризиків, комплексного обґрунтування проектів, планів, рішень, їх реалізації у сфері цивільної безпеки.

Заплановані результати навчання (відповідно до освітньо-наукової програми «Охорона праці» СВО ПДАБА 263мн-2021): **РН 3.** Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки; **РН 5.** Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки; **РН 6.** Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики; **РН 16.** Приймати ефективні рішення у складних непередбачувальних умовах, визначати цілі та завдання, аналізувати і порівнювати альтернативи, оцінювати ресурси.

Методи навчання: Практичний, наочний, словесний, робота з книгою

Форми навчання: аудиторна, позааудиторна, групова, індивідуальна.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: Лабораторія цивільної та пожежної безпеки, в якій представлено стенди за прогнозуванням радіаційної (хімічної) аварії при можливому викиді радіаційної (хімічної) речовини. В наявності стенди з ліквідації надзвичайних ситуацій та аварій, засоби індивідуального захисту рятувальників і інструмент для проведення рятувальних робіт (автори: д.т.н., проф. Беліков А.С., к.т.н., доц. Пилипенко О.В.)

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

	Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
		усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва						
1	Організація управління аварійно-рятувальними та іншими невідкладними роботами. Основні положення. Сучасна концепція проведення рятувальних робіт в Україні.	6	2			4
2	Організація та проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	6	2			4
3	Сили та засоби проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	6	2			4
4	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах хімічно-небезпечних об'єктів.	6	2			4
5	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в будівлях та спорудах радіаційно-небезпечних об'єктів.	6	2			4
6	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при руйнуванні будівель та споруд.	6	2			4
7	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при затопленні територій.	6	2			4
8	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт при дорожньо-транспортних пригодах на автодорогах.	6	2			4
9	Розрахунок параметрів часу ліквідації надзвичайної ситуації в умовах затоплення території.	6		2		4
10	Проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт на водному та авіаційному транспорті.	6	2			4
11	Розрахунок параметрів часу ліквідації надзвичайної ситуації в умовах радіаційного забруднення території.	6		2		4
12	Застосування аварійно-рятувальних автомобілів для проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.	6	2			4
13	Розрахунок параметрів часу ліквідації надзвичайної ситуації в умовах хімічного забруднення території.	6		2		4
14	Інструмент для проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт.	6	2			4
15	Розрахунок параметрів часу ліквідації надзвичайної ситуації в умовах вибухів, пожежі та руйнувань будівель та споруд.	6		2		4
Разом за змістовим модулем 1		90	22	8		60
Усього годин		90	22	8		60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Проведення аварійно-рятувальних робіт при опроміненні рятувальних підрозділів від атомних електростанцій та теплових електростанцій. Аварії на атомних станціях з викидом радіаційної речовини в штатних та позаштатних ситуаціях.	[2-6, 9, 13]
Проведення аварійно-рятувальних робіт на теплоцентралях та теплових електростанцій.	[2-3, 9, 13]
Проведення аварійно-рятувальних робіт в кар'єрах при видобутку корисних копалин та будівельної сировини.	[2, 5, 10-12]
Проведення аварійно-рятувальних робіт в шахтах та при добутку (переробці) вугілля.	[2, 5, 7, 10-12]
Коллективні та індивідуальні засоби захисту рятувальників.	[2, 8-12]
Соціальні, економічні та екологічні показники надзвичайних ситуацій та аварій.	[2, 11, 14]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Змістовий модуль 1. Організація і проведення рятувальних робіт на об'єктах будівництва

№ п/п	Вид контролю	Кількість балів
1.	Відвідування лекцій	22
2.	Виконання практичних робіт	32
3.	Контрольна робота	46
	Разом:	100

Відвідування лекцій

Всього 11 лекцій. Присутність студента на лекції оцінюється в – 2 бали.

Виконання та захист практичних робіт

Всього 4 практичних робіт. Кожна практична робота оцінюється в 8 бали.

Критерії оцінки практичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за 1 змістовий модуль
1	Відвідування практичних занять	1 бал за відвідування студентом кожного практичного заняття	1
2	Якість виконання і захисту практичного завдання	Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	5-7

	При обґрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач.	1-4
	Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання.	0
	Разом:	0-8

Контрольна робота

Максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на два запитання оцінюється в змістовному модулі 1 – 46 балів.

Контрольна робота містить 2 запитання, на які студент зобов'язаний дати відповіді у письмовій формі, максимальна кількість балів при вичерпній відповіді на одне запитання – 23 бали.

Кількість балів за якість відповіді на одне запитання устанавлюється:

20-23 балів – студент дав вичерпну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, дав на них ґрунтовні пояснення.

16-19 балів – студент дав повну відповідь на запитання, навів необхідні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри, але не дав достатніх пояснень до них.

11-15 балів – студент дав повну відповідь на запитання, але навів тільки частину необхідних формул чи залежностей, графіків, схеми, технологічні параметри, дав недостатні пояснення до них.

5-10 балів – студент розкрив суть запитання, але у відповіді допущені помилки, які принципово не впливають на кінцеву суть відповіді, зроблена спроба навести потрібні формули та залежності, графіки, схеми, технологічні параметри.

1-4 балів – студент не повністю розкрив суть запитання, у відповіді допущені грубі помилки.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу студенти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Передбачається систематичне відвідування студентами аудиторних занять, за винятком поважних причин.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо студент був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача.

Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущено лекцію – у формі усного опитування за підготовленим рефератом на відповідну тему. При цьому враховується причина пропущених занять: якщо заняття пропущене з поважної причини, то відпрацювання зараховується з коефіцієнтом 1,0; якщо заняття пропущене за відсутністю поважної причини – з коефіцієнтом 0,5.

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентом.

Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності Придніпровської державної академії будівництва та архітектури ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами наукового ступеню передбачає:

самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуватися Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. – К., 1996. –108 с.
2. Кодекс цивільного захисту України 02.07.2004р.
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059-VIII від 23.05.2017р. (поточна редакція від 15.07.2021р.).
4. Закон України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань» / №15 Верховна рада України – Київ 1998г.
5. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки". – К., 18.01.2001 №2245-111.
6. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку". – К., 08.02.1995 №39/95 ВР.
7. НАПБ А.01.001-2014 «Правила пожежної безпеки України».
8. ПУЕ Правила улаштування (будови) електроустановок.
9. Норми радіаційної безпеки України / НРБУ-97.
10. Основні санітарні правила протирадіаційного захисту України / (ОСПУ) ДСП 6.074.120.
11. Беліков А.С., Пилипенко О.В., Довгаль В.М., Болібрух Б.В. та інші «Пожежна безпека»: Підручник для студентів ВНЗ / під. загал. ред. д.т.н., проф. Белікова А.С. – Дніпро: Вид. Журфонд, 2019 – 508 с.
12. Грушевський Б.В. та ін “Пожежна профілактика в будівництві”, Підручник. 2004р.
13. Радонова безпека житлових будівель / Соколов І.А., Запрудін В.Ф., Беліков А.С., Пилипенко О.В., Савицький М.В., Гупало О.С. – м.Дніпропетровськ, 2008р. – 313 с.
14. Державний класифікатор надзвичайних ситуацій ДКНС-019-2010.

Допоміжна

1. Артеменко В.В. Будівельні конструкції і їх поведінка в умовах пожежі / Львів ЛДУ БЖД, 2015 – 300с.
2. Бондаренко Є.А Пожежна безпека: Навчальний посібник / під. загал. ред. Бондаренко Є.А Вінниця ВДТУ, 2008.–109 с.
3. Пожежна безпека. Безпека життєдіяльності та цивільний захист / Конспект лекцій для студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського / Праховнік Н.А., Землянська О.В. // Електронний ресурс – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського 2019 — 165 с.
4. Безпека життєдіяльності / Підручник для ВНЗ під загальною редакцією д.т.н., проф. А.С. Белікова // Дніпропетровськ: Видавництво ФОП Середняк Т.К., 2015рік – 636с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mns.gov.ua>
2. Віртуальний читальний зал ПДАБА / Кафедри / Кафедра Безпеки життєдіяльності / Пожежна профілактика. – Режим доступу: <http://surl.li/jbwgw>
3. Аварійно-рятувальне законодавство України. – Режим доступу: <http://www.search.ligazakon.ua>
4. Організація аварійно-рятувальних робіт. – Режим доступу: <http://www.nuczu.edu.ua>.
5. Аварійно-рятувальна, інженерна та протипожежна техніка. – Режим доступу: <http://www.univer.nuczu.edu.ua>.
6. Аварійно-рятувальна, інженерна та протипожежна техніка». – Режим доступу: <http://www.univer.nuczu.edu.ua> – конспект лекцій.

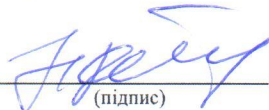
Розробник

(підпис)

Олександр ПИЛИПЕНКО

Гарант освітньої програми

(підпис)

Микола НАЛИСЬКО

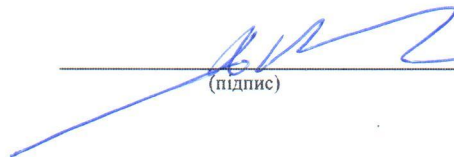
Силабус затверджено на засіданні кафедри

безпеки життєдіяльності

(назва кафедри)

Протокол від « 18 » серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Анатолій БЄЛІКОВ